

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2026/020/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2026 он</p>	<p>Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг:tsetsegsurena@audit.gov.mn Аудитор: Д.Нямгарав Утас:70432545 Цахим хаяг: nyamgaravd@audit.gov.mn</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	2
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	10
3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	11
3.1 Албан шаардлага	11
3.2 Зөвлөмж	11
4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	13
5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл	13

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
УТХО	Улсын төвсийн хөрөнгө оруулалт
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд аймаг
Утас/Факс: (976)-7043-3061
Email: khovd@audit.gov.mn

2026.02.09 № 58

танай _____-ны № _____-т

БУЛГАН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Б.ГАНТУЛГА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Булган сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тайлант онд аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангаас 154.0 сая төгрөгийн санхүүжилтээр цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын станцыг барьж байгуулсан байна. Мөн улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 6,046.9 сая төгрөгийн Булган сумын төвийн 4.58 км хатуу хучилттай авто зам ашиглалтанд орсон байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

8426050050
АА-1001-2026

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 бодлого зорилтын хүрээнд 63 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, 91.8 хувийн гүйцэтгэлтэйгээр аймгийн Засаг даргаар үйл ажиллагаагаа дүгнүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>52,276,626.00</u>	<u>83,000,376.00</u>
33	АВЛАГА	7,310,310.00	26,837,660.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	7,310,310.00	26,837,660.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	44,966,316.00	56,162,716.00
354	Хангамжийн материал	29,932,316.00	41,128,716.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1,048,500.00	1,048,500.00
35420	Аж ахуйн материал	28,543,816.00	35,080,216.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	340,000.00	-
35470	Бусад хангамжийн материал	-	5,000,000.00
35600	Мал амьтад	15,034,000.00	15,034,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>7,847,842,461.83</u>	<u>13,576,768,280.76</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,016,438,886.54	7,847,842,461.83
392	Биет хөрөнгө	2,791,362,686.54	7,622,766,261.83
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,830,318,418.00	5,830,318,418.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(640156389.8)	(790501141.8)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	668,067,440.00	563,998,940.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(388,939,439.8)	(369,965,573.2)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	258,008,410.00	267,355,871.93
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(184,678,910.6)	(216,591,576.2)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	105,204,710.00	105,204,710.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(60,340,458.9)	(68,114,283.8)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	50,859,800.00	6,097,795,675.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(37,359,799.5)	(40,859,799.5)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	3,593,204,587.69	3,773,235,875.69
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,581,422,105.2)	(1,810,185,035.4)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	10,000,000.00	10,000,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	225,076,200.00	225,076,200.00
39301	Программ хангамж	1,965,000.00	1,965,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,965,000.0)	(1,965,000.0)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	225,076,200.00	225,076,200.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>7,900,119,087.83</u>	<u>13,659,768,656.76</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>2,808,197.69</u>	<u>5,849,506.99</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,808,197.69	5,849,506.99
413	Өглөг	2,808,197.69	5,849,506.99
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	2,808,197.69	23,759.99
4136	Бусад өглөг	-	5,825,747.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	5,825,747.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>7,897,310,890.14</u>	<u>13,653,919,149.77</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	7,897,310,890.14	13,653,919,149.77
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,297,577,669.00	1,297,577,669.00
51101	Өмч: - төрийн	1,297,577,669	1,297,577,669
512	Хуримтлагдсан үр дүн	6,265,773,065.64	12,022,381,325.27
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	6,265,773,065.64	6,265,773,065.64
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	5,756,608,259.63

Булган сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	333,960,155.50	333,960,155.50
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	7,900,119,087.83	13,659,768,656.76

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	6,728,918,116.89	7,972,672,959.93
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	5,408,898,330.29	6,251,622,424.93
120	Нийтлэг татварын бус орлого	5,408,898,330.29	6,251,622,424.93
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	5,408,898,330.29	6,251,622,424.93
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	1,400,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	5,408,898,330.29	6,250,222,424.93
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,320,019,786.60	1,721,050,535.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	73,186,386.60	329,777,235.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	7,270,300.00	22,417,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	33,485,078.60	92,275,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	32,431,008.00	215,085,235.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,246,833,400.00	1,391,273,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,246,833,400.00	1,391,273,300.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,883,349,180.27	2,201,104,150.02
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,883,349,180.27	2,049,977,433.02
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,756,411,708.56	1,815,383,174.09
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	756,203,215.22	834,332,284.25
210101	Үндсэн цалин	389,937,705.83	492,412,916.54
210102	Нэмэгдэл	278,746,296.88	297,370,707.71
210104	Урамшуулал	39,361,470.00	44,548,660.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	48,157,742.51	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	92,565,057.12	103,817,117.30
210201	Тэтгэврийн даатгал	64,323,685.38	72,529,483.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,567,492.44	8,316,675.25
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,894,626.20	4,158,337.63
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,319,187.00	3,751,865.25
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,460,066.10	15,060,756.17
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	147,257,502.74	153,488,002.27
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,951,873.74	21,075,315.27
210302	Түлш, халаалт	121,488,285.00	112,204,487.00
210303	Цэвэр, бохир ус	7,817,344.00	20,208,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	94,340,768.60	52,879,600.00

**Булган сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан**

210401	Бичиг хэрэг	6,309,065.20	5,625,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	85,458,253.40	44,444,100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,573,450.00	2,810,500.00
2105	Нормативт зардал	1,861,500.00	4,405,850.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,861,500.00	4,405,850.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,250,700.00	2,251,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	317,200.00	00.00
210604	Урсгал засвар	1,933,500.00	2,251,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	16,236,100.00	15,890,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	16,236,100.00	15,890,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	66,752,493.00	32,561,454.55
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	64,318,438.00	32,486,954.55
210803	Даатгалын үйлчилгээ	519,000.00	00.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	290,955.00	74,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	140,600.00	00.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,071,000.00	00.00
210807	Газрын төлбөр	412,500.00	00.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	578,944,371.88	615,757,865.72
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	121,824,000.00	123,329,610.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,536,500.00	00.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	455,583,871.88	492,428,255.72
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	126,937,471.71	234,594,258.93
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	48,862,414.50	40,000,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	46,750,114.50	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,112,300.00	40,000,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	78,075,057.21	194,594,258.93
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	78,075,057.21	194,594,258.93
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	00.00	151,126,717.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	00.00	151,126,717.00
220001	Барилга байгууламж	00.00	151,126,717.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>4,845,568,936.62</u>	<u>5,771,568,809.91</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	4,071,383.12	14,960,550.28
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	4,071,383.12	14,960,550.28
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-4,071,383.12	-14,960,550.28
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>4,841,497,553.50</u>	<u>5,756,608,259.63</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
------------	----------	---------------------	-----------------------

Булган сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,323,229,216.60	1,729,760,845.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3,209,430.00	8,710,310.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	3,209,430.00	8,710,310.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	3,209,430.00	8,710,310.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	1,400,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	3,209,430.00	7,310,310.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,320,019,786.60	1,721,050,535.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	73,186,386.60	329,777,235.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	7,270,300.00	22,417,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	33,485,078.60	92,275,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	32,431,008.00	215,085,235.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,246,833,400.00	1,391,273,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,246,833,400.00	1,391,273,300.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,323,229,216.60	1,578,634,128.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,323,229,216.60	1,578,634,128.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,188,981,234.89	1,317,202,209.07
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	743,491,626.29	816,025,108.06
210101	Үндсэн цалин	379,168,495.10	473,118,265.55
210102	Нэмэгдэл	272,776,190.06	295,447,976.50
210104	Урамшуулал	30,788,540.00	41,926,542.75
210105	Гэрээт ажлын хөлс	60,758,401.13	5,532,323.26
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	104,083,204.16	124,908,730.74
210201	Тэтгэврийн даатгал	73,617,919.47	86,234,730.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,952,068.98	11,455,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,894,484.49	5,016,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,798,790.13	4,720,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,819,941.09	17,481,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	147,257,502.74	153,488,002.27
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,951,873.74	21,075,315.27
210302	Түлш, халаалт	121,488,285.00	112,204,487.00
210303	Цэвэр, бохир ус	7,817,344.00	20,208,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	55,138,518.60	26,916,250.00
210401	Бичиг хэрэг	3,563,000.00	3,203,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	49,002,068.60	20,902,450.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,573,450.00	2,810,500.00
2105	Нормативт зардал	1,028,700.00	768,800.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,028,700.00	768,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,250,800.00	811,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	317,000.00	295,700.00
210604	Урсгал засвар	1,933,800.00	515,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	16,236,100.00	15,890,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	16,236,100.00	15,890,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	66,841,903.10	40,526,908.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	64,407,848.10	40,402,408.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	519,000.00	-

**Булган сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан**

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	290,955.00	74,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	140,600.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,071,000.00	50,000.00
210807	Газрын төлбөр	412,500.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	52,652,880.00	137,867,210.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	51,126,480.00	137,867,210.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,526,400.00	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	134,247,981.71	261,431,918.93
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	48,862,614.50	40,000,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	46,750,114.50	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,112,500.00	40,000,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	85,385,367.21	221,431,918.93
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	85,385,367.21	221,431,918.93
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	≡	<u>151,126,717.00</u>
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	-	151,126,717.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	151,126,717.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	151,126,717.00
220001	Барилга байгууламж	-	151,126,717.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	≡	<u>-151,126,717.00</u>

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,297,577,669	346,888,953.83	1,411,346,713.81	3,055,813,336.64
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	12,928,798.33	12,928,798.33
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,297,577,669	346,888,953.83	1,424,275,512.14	3,068,742,134.97
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	4,841,497,553.5	4,841,497,553.5
2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,297,577,669	333,960,155.5	6,265,773,065.64	7,897,310,890.14
2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,297,577,669	333,960,155.5	6,265,773,065.64	7,897,310,890.14
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,297,577,669	333,960,155.5	6,265,773,065.64	7,897,310,890.14
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	5,756,608,259.63	5,756,608,259.63
2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,297,577,669	333,960,155.5	12,022,381,325.27	13,653,919,149.77

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	хэмнэлт хэтрэлт	хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,392,673,200.0	1,198,079,041.07	194,594,158.93	86.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,392,673,200.0	1,198,079,041.07	194,594,158.93	86.0

Булган сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,392,673,100.0	1,198,079,041.07	194,594,058.93	86.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	978,134,400.0	816,025,108.06	162,109,291.94	83.4
210101	Үндсэн цалин	508,430,400.0	473,118,265.55	35,312,134.45	93.1
210102	Нэмэгдэл	396,990,900.0	295,447,976.50	101,542,923.50	74.4
210104	Урамшуулал	34,697,100.0	41,926,542.75	-7,229,442.75	120.8
210105	Гэрээт ажлын хөлс	38,016,000.0	5,532,323.26	32,483,676.74	14.6
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	121,271,500.0	124,908,730.74	-3,637,230.74	103.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	82,464,600.0	86,234,730.74	-3,770,130.74	104.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,701,700.0	11,455,200.00	-1,753,500.00	118.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,850,900.0	5,016,400.00	-165,500.00	103.4
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,850,900.0	4,720,900.00	130,000.00	97.3
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	19,403,400.0	17,481,500.00	1,921,900.00	90.1
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	178,264,900.0	153,488,002.27	24,776,897.73	86.1
210301	Гэрэл, цахилгаан	21,232,600.0	21,075,315.27	157,284.73	99.3
210302	Түлш, халаалт	136,824,100.0	112,204,487.00	24,619,613.00	82.0
210303	Цэвэр, бохир ус	20,208,200.0	20,208,200.00	0.00	100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	23,200,500.0	23,200,300.00	200.00	100.0
210401	Бичиг хэрэг	3,048,500.0	3,203,300.00	-154,800.00	105.1
210402	Тээвэр, шатахуун	16,626,200.0	17,186,500.00	-560,300.00	103.4
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,525,800.0	2,810,500.00	715,300.00	79.7
2105	Нормативт зардал	769,000.0	768,800.00	200.00	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	769,000.00	768,800.00	200.00	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	811,500.00	811,200.00	300.00	100.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	295,800.00	295,700.00	100.00	100.0
210604	Урсгал засвар	515,700.00	515,500.00	200.00	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	15,911,500.00	15,890,000.00	21,500.00	99.9
210702	Дотоод албан томилолт	15,911,500.00	15,890,000.00	21,500.00	99.9
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	37,975,500.00	29,545,000.00	8,430,500.00	77.8
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	35,533,700.00	29,420,500.00	6,113,200.00	82.8
210803	Даатгалын үйлчилгээ	519,000.00	00.00	519,000.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	225,000.00	74,500.00	150,500.00	33.1
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	102,000.00	00.00	102,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	482,000.00	50,000.00	432,000.00	10.4
210807	Газрын төлбөр	1,113,800.00	00.00	1,113,800.00	-

Булган сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36334300.00	33441900.00	2,892,400.00	92.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,334,300.00	33,441,900.00	2,892,400.00	92.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	100	-	100	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	100	-	100	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	100	-	100	-
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,392,673,300.0	1,392,673,300.0	-	100
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,391,273,300.0	1,391,273,300.0	-	100
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,391,273,300.0	1,391,273,300.0	-	100
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,400,000.0	1,400,000.0	-	100
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,400,000.0	1,400,000.0	-	100
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-	-
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	-	-
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	25	25	-	-
620001	Удирдах ажилтан	9	9	-	-
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	13	13	-	-
620003	Үйлчлэх ажилтан	3	3	-	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	73,186,386.6	159,123,168.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	73,186,386.6	159,123,168.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	73,186,386.6	119,123,168.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,752,268.6	3,715,950.0
210402	Тээвэр, шатахуун	21,752,268.6	3,715,950.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	34,220,638.0	10,981,908.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	34,220,638.0	10,981,908.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,213,480.0	104,425,310.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,213,480.0	104,425,310.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	40,000,000.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		40,000,000.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	40,000,000.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	151,126,717.0
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	151,126,717.0
220001	Барилга байгууламж	-	151,126,717.0
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	73,186,386.6	329,777,235.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	73,186,386.6	329,777,235.0
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	7,270,300.0	22,417,000.0

Булган сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	33,485,078.6	92,275,000.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	32,431,008.0	215,085,235.0

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 10,079.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс залруулах бүртгэл тайлангийн алдаа илрээгүй бөгөөд нийт 10,079.0 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага байгаа тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 10,079.0 мянган төгрөгийн 3 зөрчил¹ илэрснээс, 10,079.0 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлага, 2 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Албан шаардлага

Тус байгууллагын албан хаагчдад илүү цагийн хөлсийг нотлох баримт хангалтгүй байхад илүү цагийг хавтгайруулан олгосон, сумын Засаг дарга нь илүү цагийн нэмэгдлийн баримтыг нөхөн бүрдүүлсэн, архив албан хэрэг хөтлөлтийн ажилтан нь сумын тамгын газрын даргын 2025 оны 10 сарын 01-ний Б/28 тоот тушаалаар ахлах мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл 10 хувиар тогтоосон ч нотлох баримтгүй байгаа зэрэг нийт 10,079.0 мянган төгрөгийн илэрсэн зөрчил нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т "Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн үнэн зөв байх зарчмыг баримтална ", 13 дугаар зүйлийн 13.7-д " анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар баталсан "Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчид олгох нэмэгдэл хөлс олгох журам"-ын 4 дэхь заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага өгсөн.

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.2.1. Бүтэц орон тоотой холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Сумын Засаг даргын тамгын газар нь Аймгийн Засаг даргын 2023 оны 4 сарын 27-ны өдрийн А/201 тоот захирамжийн 3 дугаар хавсралтаар Булган сумын бүтэц орон тоог 21-ээр тогтоосон боловч 2025 оны төсвийн гүйцэтгэлээр 25 албан хаагч ажилласан нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах;", Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.3-т "батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Байгууллагын бүтэц орон тоог хуулийн дагуу батлагдсан орон тоогоор ажиллуулах талаар ажил зохион байгуулах

3.2.2 Дотоод хяналт, хариуцлагатай холбоотой асуудал

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Илрүүлэлт: Тухайн байгууллагын шатахуун зарцуулсан жолоочийн тооцооны хуудас дутуу, албан томилолтын хуудас засвартай, албан томилолтоор ажилласан албан хаагчид нь томилолтын хуудсыг байгууллагын даргаар тооцуулаагүй, зарим зардлын зүйл ангийг гүйлгэн зарцуулсан, нярвын банкны харилцахаар дамжуулан зарим үйл ажиллагааны зардалд зарцуулсан зэрэгт нягтлан бодох бүртгэлээр тавих хяналт сул байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", 16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ", Төрийн албаны тухай хуулийн 59 дугаар зүйлийн 59.2-т "Төрийн албан хаагчид нөхөх төлбөр олгох журам, түүний хэмжээг Засгийн газар тогтооно", Засгийн газрын 2019 оны 06 дугаар тогтоолоор баталсан "төрийн албан хаагчид нөхөх төлбөр олгох журам"-ын 2.4, 2.8 дахь заалт, Сангийн сайдын 2024 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрийн А/52 тоот тушаалын холбогдох заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Илэрсэн алдааг давтан гаргахгүй ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д "Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ" гэж заасны дагуу зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг 2026 оны 05 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор fas.audit.mn системд тайлагнан ажиллана уу.

Шийдвэрийн хэрэгжилтийг бүрэн хангуулж биелэлтийг Fas.audit.mn цахим системд нотлох баримтын хамт тайлагнан, Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 05 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Аймгийн Засаг даргын 2023 оны 4 сарын 27-ны өдрийн А/201 тоот захирамжийн 3 дугаар хавсралтаар Булган сумын бүтэц орон тоог 21-ээр тогтоосон боловч 2025 оны төсвийн гүйцэтгэлээр 25 албан хаагч ажилласан	1	-					1	-
Тус байгууллагын албан хаагчдад 2025 оны 11-р сард илүү цагийн хөлсийг Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар баталсан "Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчид"-д олгох нэмэгдэл хөлс олгох журмын 4 дүгээр зүйлд заасан тохиолдол нотлох баримт хангалтгүй байхад илүү цагийг хавтгайруулан олгосон	1	10,079.0			1	10,079.0		
Тус байгууллагын архив албан хэрэг хөтлөлтийн ажилтан нь сумын тамгын газрын даргын 2025 оны 10 сарын 1-ний Б/28 тоот тушаалаар ахлах мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл 10 хувиар тогтоосон ч нотлох баримтгүй								
Сумын Засаг дарга нь 2025 оны 3, 9-р сард илүү цагийн нэмэгдэл хөлс авсан бөгөөд 9-р сард нотлох баримтгүйгээр илүү цагийг олгосон	1	-					1	-
Тухайн байгууллагын шатахуун зарцуулсан жолоочийн тооцооны хуудас дутуу, албан томилолтын хуудас засвартай, албан томилолтоор ажилласан албан хаагчид нь томилолтын хуудсыг байгууллагын даргаар тооцуулаагүй, зарим зардлын зүйл ангийг гүйлгэн зарцуулсан, няравын банкны харилцахаар дамжуулан зарим үйл ажиллагааны зардалд зарцуулсан зэрэгт нягтлан бодох бүртгэлээр тавих хяналт сул								
Дүн	3	10,079.0	-	-	1	10,079.0	2	

5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			